

Teoreme srednjoškolske geometrije

Hilbertov aksiomatski sistem.

Formalizovano od strane: Sana Stojanović Đurđević

Dokaz generisan uz pomoć: ArgoGeoChecker.

07.01.2017.

Teorema 1 (th_14.01.) *Pod pretpostavkom da važi $A \notin \alpha$ i $B \notin \alpha$ i $C \notin \alpha$ i $\neg col(A, B, C)$ i $A \in p$ i $B \in p$ i $B \in q$ i $C \in q$ i $C \in r$ i $A \in r$ i $D \in \alpha$ i $D \in p$ i $E \in \alpha$ i $E \in q$ i $F \in \alpha$ i $F \in r$ pokazati da postoji ravan β tako da važi $A \in \beta$ i $B \in \beta$ i $C \in \beta$.*

Dokaz:

1. Na osnovu činjenice $\neg col(A, B, C)$ postoji ravan β tako da važi $A \in \beta$ i $B \in \beta$ i $C \in \beta$ (aksioma I4a).
2. Zaključak teoreme sledi iz činjenica $A \in \beta$ i $B \in \beta$ i $C \in \beta$.

QED

Teorema 2 (th_14.02.) *Pod pretpostavkom da važi $A \notin \alpha$ i $B \notin \alpha$ i $C \notin \alpha$ i $\neg col(A, B, C)$ i $A \in p$ i $B \in p$ i $B \in q$ i $C \in q$ i $C \in r$ i $A \in r$ i $D \in \alpha$ i $D \in p$ i $E \in \alpha$ i $E \in q$ i $F \in \alpha$ i $F \in r$ i $A \in \beta$ i $B \in \beta$ i $C \in \beta$ pokazati da važi $p \in \beta$.*

Dokaz:

1. Na osnovu činjenica $A \in r$ i $A \in r$ i $C \in r$ važi $col(A, A, C)$ (aksioma D1).
2. Važi $A = B$ ili $A \neq B$.
3. Pretpostavimo da važi: $A = B$.
  4. Na osnovu činjenica $col(A, A, C)$ i $A = B$ važi $col(A, B, C)$.
  5. Na osnovu činjenica $\neg col(A, B, C)$ i $col(A, B, C)$ dobijamo kontradikciju.
6. Pretpostavimo da važi: $A \neq B$.
  7. Na osnovu činjenica $A \neq B$ i $A \in p$ i $B \in p$ i $A \in \beta$ i $B \in \beta$ važi $p \in \beta$ (aksioma I6).
  8. Zaključak teoreme sledi iz činjenice $p \in \beta$.
9. Teorema je dokazana u svim slučajevima.

QED

Teorema 3 (th_14.03.) *Pod pretpostavkom da važi $A \notin \alpha$ i $B \notin \alpha$ i $C \notin \alpha$ i $\neg col(A, B, C)$ i $A \in p$ i $B \in p$ i $B \in q$ i $C \in q$ i $C \in r$ i $A \in r$ i $D \in \alpha$ i $D \in p$ i $E \in \alpha$ i $E \in q$ i $F \in \alpha$ i $F \in r$ i $A \in \beta$ i $B \in \beta$ i $C \in \beta$ i $p \in \beta$ pokazati da važi $q \in \beta$.*

Dokaz:

1. Na osnovu činjenica $A \in p$ i $B \in p$ i $B \in p$ važi $col(A, B, B)$ (aksioma D1).
2. Važi $B = C$ ili $B \neq C$.
3. Pretpostavimo da važi: $B = C$.
  4. Na osnovu činjenica $col(A, B, B)$ i $B = C$ važi $col(A, B, C)$.
  5. Na osnovu činjenica $\neg col(A, B, C)$ i $col(A, B, C)$ dobijamo kontradikciju.
6. Pretpostavimo da važi: $B \neq C$.
  7. Na osnovu činjenica $B \neq C$ i $B \in q$ i $C \in q$ i $B \in \beta$ i $C \in \beta$ važi $q \in \beta$

8. Zaključak teoreme sledi iz činjenice $q \in \beta$.
 9. Teorema je dokazana u svim slučajevima.

QED

Teorema 4 (th_14.04.) *Pod pretpostavkom da važi $A \notin \alpha$ i $B \notin \alpha$ i $C \notin \alpha$ i $\neg \text{col}(A, B, C)$ i $A \in p$ i $B \in p$ i $B \in q$ i $C \in q$ i $C \in r$ i $A \in r$ i $D \in \alpha$ i $D \in p$ i $E \in \alpha$ i $E \in q$ i $F \in \alpha$ i $F \in r$ i $A \in \beta$ i $B \in \beta$ i $C \in \beta$ i $p \in \beta$ i $q \in \beta$ pokazati da važi $r \in \beta$.*

Dokaz:

1. Na osnovu činjenica $A \in p$ i $B \in p$ i $A \in p$ važi $\text{col}(A, B, A)$ (aksioma D1).
2. Važi $A = C$ ili $A \neq C$.
3. Pretpostavimo da važi: $A = C$.
  4. Na osnovu činjenica $\text{col}(A, B, A)$ i $A = C$ važi $\text{col}(A, B, C)$.
  5. Na osnovu činjenica $\neg \text{col}(A, B, C)$ i $\text{col}(A, B, C)$ dobijamo kontradikciju.
6. Pretpostavimo da važi: $A \neq C$.
  7. Na osnovu činjenica $A \neq C$ i $A \in r$ i $C \in r$ i $A \in \beta$ i $C \in \beta$ važi $r \in \beta$ (aksioma I6).
  8. Zaključak teoreme sledi iz činjenice $r \in \beta$.
9. Teorema je dokazana u svim slučajevima.

QED

Teorema 5 (th_14.05.) *Pod pretpostavkom da važi $A \notin \alpha$ i $B \notin \alpha$ i $C \notin \alpha$ i $\neg \text{col}(A, B, C)$ i $A \in p$ i $B \in p$ i $B \in q$ i $C \in q$ i $C \in r$ i $A \in r$ i $D \in \alpha$ i $D \in p$ i $E \in \alpha$ i $E \in q$ i $F \in \alpha$ i $F \in r$ i $A \in \beta$ i $B \in \beta$ i $C \in \beta$ i $p \in \beta$ i $q \in \beta$ i $r \in \beta$ pokazati da važi $D \in \beta$ i $E \in \beta$ i $F \in \beta$.*

Dokaz:

1. Na osnovu činjenica $p \in \beta$ i $D \in p$ važi $D \in \beta$ (aksioma D11).
2. Na osnovu činjenica $q \in \beta$ i $E \in q$ važi $E \in \beta$ (aksioma D11).
3. Na osnovu činjenica $r \in \beta$ i $F \in r$ važi $F \in \beta$ (aksioma D11).
4. Zaključak teoreme sledi iz činjenica $D \in \beta$ i $E \in \beta$ i $F \in \beta$.

QED

Teorema 6 (th_14.06.) *Pod pretpostavkom da važi $B \notin \alpha$ i $C \notin \alpha$ i $D \notin \alpha$ i $\neg \text{col}(B, C, D)$ i $B \in t$ i $C \in t$ i $C \in u$ i $D \in u$ i $D \in v$ i $B \in v$ i $I \in \alpha$ i $I \in t$ i $J \in \alpha$ i $J \in u$ i $K \in \alpha$ i $K \in v$ i $B \in \gamma_3$ i $C \in \gamma_3$ i $D \in \gamma_3$ i $t \in \gamma_3$ i $u \in \gamma_3$ i $v \in \gamma_3$ i $I \in \gamma_3$ i $J \in \gamma_3$ i $K \in \gamma_3$ pokazati da postoji prava $t1$ tako da važi $t1 \in \alpha$ i $t1 \in \gamma_3$.*

Teorema 7 (th_14.07.) *Pod pretpostavkom da važi $B \notin \alpha$ i $C \notin \alpha$ i $D \notin \alpha$ i $\neg \text{col}(B, C, D)$ i $B \in t$ i $C \in t$ i $C \in u$ i $D \in u$ i $D \in v$ i $B \in v$ i $I \in \alpha$ i $I \in t$ i $J \in \alpha$ i $J \in u$ i $K \in \alpha$ i $K \in v$ i $B \in \gamma_3$ i $C \in \gamma_3$ i $D \in \gamma_3$ i $t \in \gamma_3$ i $u \in \gamma_3$ i $v \in \gamma_3$ i $I \in \gamma_3$ i $J \in \gamma_3$ i $K \in \gamma_3$ i $t1 \in \alpha$ i $t1 \in \gamma_3$ pokazati da postoji tačka N i tačka P tako da važi $N \neq P$ i $N \in t1$ i $P \in t1$.*

Teorema 8 (th_14.08.) *Pod pretpostavkom da važi $B \notin \alpha$ i $C \notin \alpha$ i $D \notin \alpha$ i $\neg \text{col}(B, C, D)$ i $B \in t$ i $C \in t$ i $C \in u$ i $D \in u$ i $D \in v$ i $B \in v$ i $I \in \alpha$ i $I \in t$ i $J \in \alpha$ i $J \in u$ i $K \in \alpha$ i $K \in v$ i $B \in \gamma_3$ i $C \in \gamma_3$ i $D \in \gamma_3$ i $t \in \gamma_3$ i $u \in \gamma_3$ i $v \in \gamma_3$ i $I \in \gamma_3$ i $J \in \gamma_3$ i $K \in \gamma_3$ i $t1 \in \alpha$ i $t1 \in \gamma_3$ i $N \neq P$ i $N \in t1$ i $P \in t1$ pokazati da važi $I \in t1$ i $J \in t1$ i $K \in t1$.*

Teorema 9 (th_14_09.) *Pod pretpostavkom da važi $A \notin \alpha$ i $B \notin \alpha$ i $C \notin \alpha$ i $\neg \text{col}(A, B, C)$ i $A \in p$ i $B \in p$ i $B \in q$ i $C \in q$ i $C \in r$ i $A \in r$ i $D \in \alpha$ i $D \in p$ i $E \in \alpha$ i $E \in q$ i $F \in \alpha$ i $F \in r$ i $A \in \beta$ i $B \in \beta$ i $C \in \beta$ i $p \in \beta$ i $q \in \beta$ i $r \in \beta$ i $D \in \beta$ i $E \in \beta$ i $F \in \beta$ i $s \in \alpha$ i $s \in \beta$ i $G \neq I$ i $G \in s$ i $I \in s$ i $D \in s$ i $E \in s$ i $F \in s$ pokazati da važi $\text{col}(D, E, F)$.*

Dokaz:

1. Na osnovu činjenica $D \in s$ i $E \in s$ i $F \in s$ važi $\text{col}(D, E, F)$ (aksioma D1).
2. Zaključak teoreme sledi iz činjenice $\text{col}(D, E, F)$.

QED
